

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

XXI. De forma provisionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

1) *Brod. in Louet. B. 10.*2) *Ed. 1637. decl. 1646. stat. Bles. art. 46.*

C A P. X X I.
DE FORMA PROVISIONUM.

I.

Provisio-
nes sunt
diploma-
ta collato-
rum.

FORMA *provisionum* generatim est diploma collatoris, quo indicat, se conferre huic vel illi hoc vel illud beneficium, hoc vel illo modo vacuum. Dirigitur autem vel ad ipsum *provisum*, vel ad eos, a quibus recipiendus est vel in possessionem mittendus. Si collatio libera est, collator ordinarius semper proprio motu, perspecta hominis dignitate & probitate, conferre censetur, nec mentio fit petitionis vel intercessionis, quæ disciplinæ adversaretur, cujus *externam speciem* servare laboramus. Si collatio est coacta, & vel nominationi patroni, vel laureæ *graduati* debita; hoc exprimendum est. Sed tamen ordinarius hanc quoque personam ante collationem satis explorasse supponitur.

& papæ,
quæ vel
motu
proprio

vel ad in-
stantiam.

II. P A P A suas quoque provisiones *quasi motu proprio* edit; edit tamen & alias imploratus, in quibus non piget exprimere, beneficium fuisse petatum & a papa concessum. Inter has multum interest. Posteriores enim referuntur ad petitionem, quibus papa dat, quod petitur, & sub iisdem dat conditionibus. Quare in petitione exprimendus est modus vacandi cum omnibus impedimentis, veluti si po-

stulans jam beneficium possideat: alias enim libellus sub & obreptionis argueretur. A prioribus autem hæc omnia abesse possunt, quum papa harum rerum omnium notitiam perfectam habere, & plenam gratiam facere velle præsumatur^r. Sed quum satis constet, papam tales provisiones æque ac ceteras sine causæ cognitione edere, & clausulam *motu proprio* stilo curiæ acceptam ferendam esse; in Francia hujus generis provisiones rejiciuntur, admissis solis posterioribus, quæ saltem ad certas regulas adstrictæ sunt.

1) C. 25. de præb. in 6.

III. POSTQUAM provisiones pontificum per resignationes in favorem tertii, per pensiones & præventiones in omni beneficiorum genere frequentissimæ factæ sunt; literæ pontificiæ in pergamento conscriptæ, & sigillo plumbeo munitæ, quas *bullas* vocant, sumtuosæ nimis in tenuioribus beneficiis videbantur, quorum possessionem simplicibus *signaturis*, quæ *bullarum compendia* sunt, muniti adpetere instituímus, ita ut bullæ propriæ manserint episcopatum, abbatiarum, aliorumque beneficiorum, quibus quis sit caput certi corporis ecclesiastici: non quod necessariæ sint, sed quod curiales Romani has provisiones alia forma expediri nolunt.

vel bullis
vel simplice
signature
expediuntur.

IV. QUUM autem *signatura* in se contineat omnia, quæ in bullis deprehendimus, ejus formam explicabimus. Est autem *signatura curia Romana* nihil aliud, quam libellus

Quid sit
signatura?

supplex pontificis responsione stipatus. Potior ergo hujus diplomatis pars est libellus, quo genus vacantiae, conditio implorantis, qualitas beneficii & impedimenta exprimuntur. Expresso vero vacantiae genere, v. gr. resignatione; caute sub conditione subjiciuntur & reliqua, mortis scilicet & devolutionis, cum clausula generali *aut alio quovis modo*: quia contingere potest, ut die, quo libellus scriptus, resignans vel decesserit, vel in calum devolutionis inciderit ^I. Inter qualitates implorantis ea exprimuntur, quae sunt necessariae & ad *confirmandam* gratiam faciunt, ordines scilicet & laurea. Impedimenta, quae *obstantias* vocant, sunt ea omnia, quae ad *dimovendam* gratiam facere possent, ut irregularitates, licet jam tum remissae, & inprimis beneficia, si quibus jam gaudet implorans. Quum enim beneficiorum pluralitas sit contra canones, pontifex, ut dispenset, admonendus est. Exprimenda est etiam beneficii qualitas saecularis, regularis, simplex, conventualis, cum vel sine cura animarum, inprimis autem aestimatio annui proventus. Sed hodie vera aestimatio tantum indicatur eorum beneficiorum, de quibus debentur *annatae*, & quorum veteres aestimationes, quae pro veris habentur, continentur in libris camerae apostolicae. Cetera beneficia omnia non censentur excedere aestimationem XXIV. aureorum h. e. 2400. solidorum monetae Francicae: neque alio numero summa proventuum efferi solet. Ad calcem libelli subjicitur responsio, quae proprie *signatura* audit, & consistit in verbis: *Concessum,*

ut petitur, in presentia domini nostri papæ manu prælati, præfide signaturæ, adscriptis. Hoc fere fit in expeditionibus quotidianis. In gratiis majoris momenti apparent verba, *fiat ut petitur*, seu *fiat motu proprio*, manu pontificis exarata, quibus appingit primam nominis sui baptismalis literam. Sequuntur plures clausulæ pro genio stili curiæ magis, quam cogitare, ad derogandum juri communi, si forte gratiam impediret. Omnium illustrissima est ea, qua papa episcopo diocæsano mandat executionem concessionis, addita vulgo conditione, si *precista* h. e. *impetrans dignus judicatus fuerit*, qua corrigi putant absurdum illud, quod multi deprehendunt in isto modo providendi, quo pontifex omnibus orantibus, absentibus, præsentibus, notis, ignotis, dignis & indignis indulget. Atque hæc quidem provisiones dicuntur *expeditæ in forma dignum*. Sed si *precista* Romam mittit vitæ morumque testimonium, provisio redit *in forma gratiosa* h. e. ut sine examine sit admittendus². Excipiuntur curæ, ob examen rigorosum, quod curatis subeundum injunxit concilium Tridentinum³. In infimo signaturæ loco manu *subdatarii* dies adscribitur, non quo signatura scripta, sed quo libellus Romam perlatus est, idque ex privilegio nationis Francicæ. Quod maximi momenti est in concessionibus, quæ fere nemini negantur, & jure præventionis nituntur: Sed in beneficiis consistorialibus hoc privilegium cessat, quorum bullis dies consistorii adscribitur. Porro dies ille conveniat necesse est cum *regula 3. de verosimili notitia*

h. e. ut a die mortis probabile sit notitiam ejus ad pontificem venire potuisse eo die, quo libellus Romam venit, idque sub pœna nullitatis. Eadem pœna locum habet, si comper- tum fuerit, ante mortem nuntium Romam dimissum fuisse, quod *cursum* vocant *ambitiosum*. Concursum plurium ejusdem diei provisionum ab eodem collatore profectarum vitiat omnes; sed si a diversis collatoribus profectæ sunt, papa legato suo & ordinarius vicario suo generali potior habetur ac præfertur.

1) *Le Prêtre cent. 2. c. 73. Brod. ad Louet. B. 10,*

2) *Ord. 1629. n. 21. declar. 1646. 3) Sess. 24. c. 18.*

C A P. X X I I.

DE ADIPISCENDA POSSESSIONE
BENEFICIORUM ECCLE-
SIASTICORUM.

I.

Provisio-
nes indi-
gent visa.

SI provisio pontificis Franciam attingit, duorum hominum, qui nobis in curia Romana sunt ab expeditionibus, scriptis testimoniis comprobandum est, solemniter eam confectam esse. Si bulla continetur, bulla *fulminanda* h. e. ab episcopo vel eo, cui mandata executio, publicanda est. Eodem ritu obtinentur bullæ pro beneficiis consistorialibus, missis Romam de vita moribusque testimonio, ab ordinario scripto. Si provisiones *in forma dignum* datæ sint sive in bullis, sive in signaturis; ante possessionem opus est *adpro-*